

влиянию и предполагает индивидуальную целостность, духовную зрелость и ясность внутренних приоритетов.

Литература

1. Смелзер Н. Социология. М.: Феникс, 1994. С.35.
2. Бехтерев В. М. Мозг и внушение. М., 2015.
3. Фрейд З. «Я» и «Оно». Тбилиси, 1991. С. 58.
4. Пашковский В. Э. Психические расстройства с религиозно-мистическими переживаниями. СПб., 2007. С. 74.
5. Там же. Пашковский В. Э. С. 79.
6. Мелехов Д.Е. Психиатрия и актуальные проблемы духовной жизни. М., 2011. С. 25.

ПСИХОЛОГІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ВЧИТЕЛІВ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ З РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ, ЯК СКЛАДОВОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Шопіна М.О.

*доцент кафедри методики та психології
дошкільної і початкової освіти
інституту післядипломної педагогічної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
місто Київ, Україна*

PSYCHOLOGICAL PEDAGOGICAL SUPPORT OF TEACHERS ON TRAINING COURSES FOR THE DEVELOPMENT OF MOTIVATION AS A COMPONENT OF PEDAGOGICAL SKILL

Shopina M.A.

*the associate Professor of the Department
of methodology and psychology of preschool
and primary education, Institute
of postgraduate pedagogical education
of Kyiv University named after Boris Grinchenko,
Kyiv city, Ukraine*

Аннотация

У даній статті розглядається особливості створення професійних модулів з розвитку навчальної мотивації з метою підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників у роботі з учнями різного шкільного віку на базі курсів підвищення педагогічної кваліфікації вчителів. У статті описується мета та завдання щодо створення навчальних модулів, надається опис тем для розгляду на лекційних, практичних та семінарських заняттях.

Abstract

This article discusses features of the creation of the professional modules for the development of academic motivation with the purpose of increase of level of professional competence of teachers in working with students of different school age on the basis of courses of improvement of pedagogical skill of teachers. The article describes the purpose and objectives for the creation of training modules provides a description of topics for lectures, practical and seminars.

Ключові слова: вчитель, післядипломна освіта, навчальна програма, мотивація, підвищення кваліфікації.

Keywords: teacher, graduate studies, training module, motivation, teaching skills improvement.

Актуальність курсів підвищення кваліфікації: упровадження концепції Нової української школи та прийняття нового Закону про освіту надає навчальним закладам більше можливостей для реалізації різноманітних форм і методів навчання. Для успішної реалізації намічених планів реформ потрібна активна участь учителів, їхнє творче переосмислення запропонованих змін. Отже, курси підвищення кваліфікації спрямовані на організацію співпраці вчителів у створенні нового навчального контенту і опрацювання сучасних форм і методів його подання під час роботи у ЗНЗ.

Об'єктивною потребою сучасного суспільства, особливо в умовах перебудови всіх його ланок, в тому числі й освіти, є пошук оптимальних шляхів організації навчально-виховного процесу раціональних варіантів змісту навчання і його структури.

Необхідна розробка науково-педагогічних основ такої побудови навчального процесу, що давало б оптимальний результат у розвитку школярів. Отже, потрібно знайти нові принципи, правила, вимоги, які відповідали б цьому завданню. Один з можливих варіантів є побудова навчальної діяльності через основи мотивації. Питання мотивації навчання є дуже актуальним. І лише позитивна мотивація навчання є одним із напрямків особистісної орієнтації освіти і забезпечує зростання нового, творчого покоління громадян нашої держави.

Психологічний аспект навчальної програми:

Насамперед не всі слухачі курсів підвищення кваліфікації, приходячи на навчання, мають уявлення, які саме знання вони хочуть отримати на курсах, а також яких саме психологічних знань їм не вистачає для успішної роботи та взаємодії з дітьми. У зв'язку з цим слухачі можуть мати низьку мотивацію до навчання. Також педагоги часто бояться оцінювання, що теж негативно може впливати на навчальний процес на курсах ПК. Враховуючи ці факти - в традиційні заняття внесені елементи тренінгу, які дозволяють слухачам підвищення кваліфікації на практиці оцінити свої знання і здібності, дізнатися свої приховані потреби і проблеми, побачити і оцінити результати своєї роботи, а також підвищити мотивацію до навчання.

Загальні положення

Навчальна програма розроблена згідно з вимогами професійно-кваліфікаційної характеристики освітньо-професійної програми «Для педагогічних працівників курсів підвищення кваліфікації», визначає мету, завдання, форми проведення занять на курсах підвищення кваліфікації та їх зміст.

Навчальна програма курсів підвищення кваліфікації «Розвиток мотивації – складова педагогічної майстерності» складена у відповідності з Державною програмою «Вчитель», Державним Стандартом загальної середньої освіти в Україні, який базується на законодавстві України про освіту, зокрема статті 53 Конституції України, Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту».

Мета: підвищення фахової компетентності слухачів КПК у сфері мотивації дітей до навчання та власної мотивації задля зростання педагогічної майстерності.

Програмою передбачено, що ефективність реформування освітньої галузі визначається насамперед результативністю нових підходів до проведення занять. Вчитель перестає бути лише носієм, джерелом і ретранслятором інформації, а виконує функції організатора, координатора навчального процесу, спрямованого на формування особистості учня.

Завдання:

1. Розширити знання слухачів КПК в царині сучасних тенденцій мотиваційної сфери;
2. Поглибити уявлення педагогів про сучасне освітнє середовище, яке базується на спонуканні до мотивації вихованців та учнів;
3. Допомогати акцентувати увагу на результаті навчання, першоджерелом якого є мотивація;
4. Ознайомити з різноманіттям мотивів у педагогічній діяльності;

Результат підвищення кваліфікації:

За результатами підвищення кваліфікації слухач повинен:

знати:

1. Сутність поняття “ мотиваційної сфери”, її складові;
2. Роль мотивації до навчальних занять у розвитку особистості учня.
3. Напрями, методи, прийоми та форми роботи з розвитку мотивації вихованців та учнів.
4. Методи психолого-педагогічної діагностики мотивації дошкільників, учнів та педагогів.

вміти:

1. Використовувати сучасні методи та прийоми розвитку мотивації у власній діяльності в умовах загальноосвітнього та дошкільного навчального закладу.
2. Створювати в класі та групі сприятливе середовище для розвитку особистості кожної дитини, яке базується на спонуканні до мотивації вихованців та учнів.
3. Підвищувати власну майстерність і професіоналізм.

НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.2000 року № 946 «Положення про загальноосвітній навчальний заклад»;
- Закон про вищу освіту;
- Європейська рамка кваліфікацій навчання впродовж життя (ЄРК); Національна рамка кваліфікацій (НРК);
- ГСВОУ – 07 Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма підготовки за спеціальністю «Педагогічна освіта»; Засоби діагностики якості вищої освіти за спеціальністю «Педагогічна освіта»;
- ДК 003:2010. Національний класифікатор України. Класифікатор професій;
- Наказ Міністерства освіти України від 2 червня 1993 року № 161 «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2013 року № 665 «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів».

Профілі базових компетентностей:

професійно-педагогічна компетентність – здатність до продуктивної діяльності в умовах, визначених педагогічною системою;

соціально-психологічна компетентність – властивість індивіда ефективно взаємодіяти з людьми, які його оточують, в системі міжособистісних відносин (вміння орієнтуватися в соціальних ситуаціях, вибрати адекватні способи спілкування тощо);

комунікативна компетентність – сукупність знань, вербальних і невербальних умінь і навичок відповідно до ситуацій спілкування.

Форми проведення занять на курсах підвищення кваліфікації:

- лекції (академічні, вебінари);
- семінари;
- практичні заняття (майстер-класи, тренінги);
- дискусії (тематичні, подіумні тощо);
- конференції (з обміну досвідом, підсумкові, наукові, інтернет-конференції, психологічні тренінги тощо).

Зміст підвищення кваліфікації

Зміст навчальної програми має практичну спрямованість і включає обов'язкову, вибірково складові та охоплює:

- методику навчання предмета;
- сучасні досягнення науки;
- когнітивні (пізнавальні) особливості сприйняття навчального матеріалу та розвиток мотиваційної сфери діяльності.

Перелік змістовних модулів навчальної програми «Розвиток мотивації – складова педагогічної майстерності»:

1. **Розвиток мотивації та психологічна підтримка дитини дошкільного віку (Для вихователів ДНЗ)**

Метою викладання навчальної дисципліни “Розвиток мотивації та психологічна підтримка дитини дошкільного віку” є ознайомлення слухачів з характеристикою і своєрідністю мотиваційно-пізнавального розвитку в дошкільному віці; поняттям соціальної ситуації розвитку в дошкільному дитинстві, а також з основними методами стабілізації тривожного стану й агресивності в дітей дошкільного віку.

2. Мотивація навчальної діяльності учнів початкової школи (Для вчителів початкових класів і вихователів ГПД)

Метою викладання навчальної дисципліни “Мотивація навчальної діяльності учнів початкової школи” є сформулювати і розширити у слухачів курсів поняття «мотив», «мотивація». Довести важливість мотивації для навчальної діяльності в початковій школі. Ознайомити курсистів з методами і прийомами мотивації на різних етапах уроку.

3. Мотивація підлітків до навчальної діяльності (для вчителів ЗНЗ, ПТНЗ)

Метою викладання навчальної дисципліни є надання слухачам ПК розширених знань про способи та прийоми мотивації учнів на уроках та в позаурочний час задля їх успішності в період навчання та в майбутньому.

4. Мотивація педагогічної діяльності (для педагогів ДНЗ, ЗНЗ, ПТНЗ)

Метою викладання навчальної дисципліни є актуалізація соціальної, пізнавальної, когнітивної природи педагога задля успішної самореалізації в професійній діяльності. Цей модуль покликаний забезпечити постійне прагнення педагога до підвищення професіоналізму, освоєння нових методів і технологій з включенням їх в свій педагогічний інструментарій, задаючи тон в педагогічній мотивації, сприяє продовженню професійного довголіття.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.2000 року № 946 «Положення про загальноосвітній навчальний заклад»;
2. Закон про вищу освіту 01.07.2014 № 1556-VII
3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 1 червня 2013 року № 665 «Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів».
4. Європейська рамка кваліфікацій навчання впродовж життя (ЄРК); Національна рамка кваліфікацій (НРК)